

Опорний заклад загальної середньої освіти
“Люб’язівський ліцей”
Любешівської селищної ради Волинської області

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою ОЗЗСО
“Люб’язівський ліцей”
Протокол № 01 від «29»серпня 2025 р.

ІНФОРМАТИКА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДЛЯ 8 КЛАСУ

**Розроблена на основі модельної програми
«Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти
(автори Морзе Н.В., Барна О.В.)**

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 06.09.2023 № 1090)

Зміст навчальної програми забезпечує підручник

Інформатика: Підручник для 8 кл. закладів загальної середньої освіти / Н. В. Морзе, О. В. Барна. — Київ : УОВЦ «Оріон», 2025. — 240 с. : іл.

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2025 № 347)*

2025 рік

I. Вступ

Навчальна програма з інформатики для 8 класу класів закладів загальної середньої освіти **відповідає** Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16 січня 2020 року № 463-IX, Державному стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 (далі – Державний стандарт), Типовій освітній програмі для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19 лютого 2021 року № 235, модельній програмі «Інформатика, 7-9 клас для закладів загальної середньої освіти» (авт. Морзе Н.В., Барна О.В.).

Програма реалізує **мету інформатичної освітньої галузі** відповідно до вимог Державного освітнього стандарту: розвиток особистості учня, здатного використовувати цифрові інструменти і технології для розв’язування проблем, розвитку, творчого самовираження, забезпечення власного і суспільного добробуту, критично мислити, безпечно та відповідально діяти в інформаційному суспільстві.

Навчання інформатики ґрунтується на таких **ціннісних орієнтирах**:

- повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети й організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;
- забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу й організації всіх видів навчальної діяльності;
- становлення вільної особистості учня, підтримка його самостійності, підприємливості й ініціативності, розвиток критичного мислення та впевненості в собі;
- формування культури здорового способу життя учня, створення умов для забезпечення його гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту;
- створення освітнього середовища, в якому забезпечено атмосферу довіри, без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії учнів між собою та з дорослими;
- формування в учнів активної громадянської позиції, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;
- плекання в учнів любові до України, рідного краю, відповідального ставлення до довкілля.

Навчання інформатики у циклі базового предметного навчання має базуватись на результатах, отриманих учнями під час адаптаційного циклу навчання та вивчення окремого курсу інформатики.

Зокрема, передбачається, що на початок 8-го класу учень/учениця **можуть**:

1. Застосовувати логічні міркування та обчислювальне мислення під час аналізу проблемних ситуацій та розробки рішень практичних задач, знаходити, аналізувати, перетворювати, узагальнювати, систематизувати та подавати дані, критично оцінювати інформацію для розв'язання життєвих проблем.
2. Використовувати різноманітні застосунки і цифрові пристрої для виконання завдань, у вирішенні проблем, спілкування та сприяння діяльності індивідуально та у співпраці з іншими особами.
3. Розуміти, як і де цифрові технології використовуються у повсякденному житті (вдома, школі, на робочому місці рідних та близьких та в громаді) для вирішення практичних задач, усвідомлено використовувати інформаційні та комунікаційні технології й цифрові інструменти для доступу до інформації, спілкування та співпраці як творець та (або) споживач, а також самостійно опановувати нові технології.
4. Розробляти прості алгоритми, використовуючи різні середовища створення та виконання алгоритмів, у тому числі і робототехнічних.
5. Розуміти й пояснити етичні, соціальні та економічні проблеми, пов'язані з використанням ІКТ, поводитись безпечно з гаджетами та використовувати мережеві сервіси.
6. Проявляти мотивацію до навчання, зацікавленість та підтримувати її протягом усього процесу навчання.
7. Відповідально використовувати та критично оцінювати інформацію, дотримуватись авторського права під час використання цифрових документів, безпеки під час роботи з цифровими пристроями та в мережі.

Учні **уміють**:

- подавати та опрацьовувати дані з використанням цифрових пристроїв;
- використовувати застосунки для опрацювання текстів, графічних зображень в середовищі офісних програм, мультимедійних презентацій і електронних таблиць, побудови простих діаграм, схем;
 - ✓ безпечно обмінюватись ресурсами та публікувати вебсторінки в інтернеті, спілкуватись за допомогою чату;
 - ✓ колективно вирішувати проблеми у повсякденному житті;
 - ✓ представляти моделі даних за допомогою таблиць, схем, карт знань, блок-схем та інструкцій з алгоритмізації;
 - ✓ виконувати дослідницько-пізнавальну роботу в навчальних проєктах;
 - ✓ створювати та редагувати зображення, розміщувати їх у своїх роботах, презентаціях, картах знань, вебсторінках, анімованих історіях, іграх та інших цифрових продуктах.

В основу навчального курсу «Інформатика» для 7–9 класів покладено *дослідницько-пізнавальний і компетентнісний підходи*, що передбачає формування предметних і ключових компетентностей, а також розвиток певних мисленнєвих навичок.

У процесі навчання інформатики учні розвивають **наскрізні вміння**:

- 1) читати з розумінням, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання й усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану й очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу та добору контраргументів;
- 2) висловлювати власну думку в усній і письмовій формі, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;
- 3) критично й системно мислити, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати й оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси та способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;
- 4) логічно обґрунтовувати позицію на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;
- 5) діяти творчо, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;
- 6) виявляти ініціативу, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;
- 7) конструктивно керувати емоціями, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати й заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;
- 8) оцінювати ризики, що передбачає вміння розрізняти прийнятні та неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;
- 9) приймати рішення, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків і наслідків;
- 10) розв'язувати проблеми, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формувати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти й обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати й аргументувати рішення;

співпрацювати з іншими, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну.

II. Зміст навчання інформатики (2 години/тиждень, 70 год/рік)

№ теми	Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Пропоновані види навчальної діяльності
Інформація та інформаційна грамотність (16 год.)			
1.	Визначає проблеми, які можна розв'язати за допомогою моделювання і симуляції. [9 ІФО 1.3.1-1] Формулює гіпотези щодо розв'язання проблеми з використанням інформаційних технологій. [9 ІФО 1.3.1-2] Створює і розглядає набори даних для перевірки, підтвердження чи спростування твердження/гіпотези. [9 ІФО 1.3.1-3] Будує, тестує, змінює інформаційну модель для підтвердження/спростування гіпотези, дослідження систем реального світу. [9 ІФО 1.3.1-5] Пояснює обмеженість моделей порівняно з реальними об'єктами чи системами. [9 ІФО 1.3.1-6] Розрізняє залежні й незалежні події, що змінюють стан інформаційної моделі. [9 ІФО 1.3.1-7]	Проблеми, які можна розв'язати за допомогою комп'ютерного моделювання та симуляції. Залежні й незалежні події, що змінюють стан інформаційної моделі. Причинно-наслідкові зв'язки в готовій моделі, а також способи їх підтвердження. Інформаційні моделі для дослідження систем реального світу. Результати/ризика зміни стану моделі внаслідок зміни значень властивостей.	Складає інфографіку про проблеми, які можна розв'язати за допомогою моделювання й симуляції. Виконує практичну роботу по дослідженню інформаційної моделі. Розв'язує завдання на визначення причинно-наслідкових зв'язків у готовій моделі.

№ теми	Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Пропоновані види навчальної діяльності
	Визначає причинно-наслідкові зв'язки в готовій моделі, а також способи їх підтвердження. [9 ІФО 1.3.2-1] Прогнозує результати/ризиків зміни стану моделі внаслідок зміни значень властивостей і робить висновки, наскільки отримані результати експерименту з моделлю відповідають гіпотезі/прогнозу. [9 ІФО 1.3.2-2]		
2.	Аналізує числові дані, представлені у вигляді таблиць і діаграм. [9 ІФО 2.4.3-5] Візуально представляє дані, обґрунтовує вибраний спосіб і реалізовує його за допомогою цифрових технологій для систем реального та віртуального світу. [9 ІФО 1.2.5-1] Складає повідомлення на основі візуального представлення даних. [9 ІФО 1.2.5-2]	Дані та їх структури. Класифікація. Візуальне представлення даних. Діаграми.	Створює графічне подання наборів даних відповідно до запропонованих завдань. Складає розповідь за діаграмою даних.
3.	Обґрунтовано вибирає формат даних для збереження об'єктів різних типів, враховуючи можливість втрати даних. [9 ІФО 1.2.4-4] Застосовує базові прийоми збирання наборів даних різних обсягів і типів.	Формати даних для збереження об'єктів різних типів. Стиснення та архівування даних. Види стиснення даних.	Складає інструкцію щодо використання форматів даних для збереження об'єктів різних типів. Створює архіви файлів та працює з ними.

№ теми	Очікувані результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Пропоновані види навчальної діяльності
	[9 ІФО 1.2.3-5]	Архіватори. Типи архівних файлів. Операції над архівами. Резервне копіювання даних.	

Цифрова безпека (16 год.)

4.	Пояснює причини та історію виникнення правових відносин у галузі цифрових технологій. [9 ІФО 4.3.1-1] Пояснює співвідношення між правилами, потребами й правом та законами в галузі цифрових технологій. [9 ІФО 4.3.1] Дотримується у власній інформаційній діяльності законів щодо захисту людської гідності й прав людини, захисту даних, інтелектуальної й приватної власності, пояснює відповідальність за їх порушення. [9 ІФО 4.3.2] Розрізняє різновиди й серйозність порушень правил цитування. [9 ІФО 4.3.2-3] Аргументовано обирає ліцензію для створених інформаційних продуктів. [9 ІФО 4.3.2-4] Розпізнає інформаційні продукти з вільним і закритим кодом. [9 ІФО 4.3.2-5] Розуміє ліцензійні (правові та етичні) обмеження на використання та редагування власних і чужих інформаційних продуктів.	Правові відносини у галузі цифрових технологій. Норми правової взаємодії й відповідальності за порушення законів і правових норм у галузі цифрових технологій. Ліцензії для створених інформаційних продуктів. Інформаційні продукти з вільним і закритим кодом. Ліцензійні (правові та етичні) обмеження на використання та редагування власних і чужих інформаційних продуктів. Наслідки порушення прав інтелектуальної власності. Різновиди й серйозність порушень правил цитування.	Складає презентацію про норми правової взаємодії та відповідальності за порушення законів і правових норм у галузі цифрових технологій. Розв’язує ситуації щодо наслідків пропонованих прикладів порушення прав інтелектуальної власності. Створює звіт про результати дослідницької роботи, що містить цитати, списки посилань на інформаційні джерела, перелік ліцензій.
-----------	--	---	---

	[9 ІФО 4.3.2-6]		
5.	Вирізняє мову ворожнечі, висловлювань, які принижують чи дискредитують людину або групу осіб. [9 ІФО 4.2.1-2] Висловлює власні припущення щодо реальних та імовірних інформаційних загроз, вразливості цифрових пристроїв і сервісів. [9 ІФО 4.1.2-2]	Класифікація загроз безпеці та пошкодження даних у комп'ютерних системах. Загрози, що виникають при роботі в інтернеті. Безпечне зберігання та видалення даних. Резервне копіювання та відновлення даних.	Складає карту знань загроз безпеці та пошкодження даних у комп'ютерних системах. Складає інфографіку про загрози, що виникають при роботі в інтернеті. Виконує практичні завдання з безпечного зберігання та видалення даних, резервного копіювання та відновлення даних.
6.	Пояснює стандартні принципи інформаційної безпеки і застосовує способи захисту особистих даних і конфіденційності у цифрових середовищах. [9 ІФО 4.1.2-3]	Шкідливі програми, їх типи, принципи дії і боротьба з ними. Програми для захисту комп'ютера. Антивірусні програми.	Складає презентацію про шкідливі програми, їх типи, принципи дії та боротьбу з ними. Складає інструкцію з використання програми для захисту комп'ютера. Виконує практичні завдання в антивірусній програмі.
7.	Пояснює способи зменшення ризиків і загроз фізичному, психічному і соціальному здоров'ю через користування цифровими пристроями та інтернетом. [9 ІФО 4.1.1-2]	Засоби браузера, призначені для гарантування безпеки. Захищені сайти. Захист від спаму.	Виконує практичні завдання з налагодження безпеки засобами браузера, встановлення та використання програм захисту від спаму та інших загроз інтернету.
8.	Підсумкове оцінювання за групами загальних результатів за 1 семестр		

Комунікація та взаємодія (8 год.)			
9.	Використовує запропоновані та самостійно шукає додаткові ресурси для перевірки сумнівної інформації. [9 ІФО 1.4.1-1] Користується наданими та пропонує свої критерії щодо оцінювання надійності інформаційних джерел. [9 ІФО 1.4.1-2] Зберігає попередні результати пошуку з використанням гіперпосилань чи закладок на сайт. [9 ІФО 1.2.3-3]	Публікація в мережі. Створення онлайн-документів для спільного використання та комунікації.	Аналізує запропоновані 2–3 ситуації на достовірність/недостовірність відомостей. Створює публікацію в захищеному просторі про подію в житті школи/класу відповідно до критеріїв. Розробляє власний чат-бот з використанням конструктора. Створює спільну публікацію в груповому проєкті.
10.	Користується наданими та пропонує свої критерії щодо оцінювання надійності інформаційних джерел. [9 ІФО 1.4.1-2] Розпізнає сильні й слабкі аргументи щодо оцінювання джерел і даних в альтернативних поглядах. [9 ІФО 1.4.1-3] Підтверджує/спростовує факт редагування фото, зображень, аудіо, відео тощо за допомогою цифрових інструментів і технологій. [9 ІФО 1.4.2-1]	Критичне оцінювання інформації, отриманої з різних джерел.	Оцінює зміст публікації на достовірність даних у мережі. Оцінює достовірність публікації/даних за допомогою критеріїв, спеціальних програм та штучного інтелекту. Складає список власних критеріїв щодо оцінювання надійності інформаційних джерел. Використовує штучний інтелект для створення критеріїв оцінювання. Аналізує результати роботи штучного інтелекту.

	Використовує факти та неявні докази під час формування власних висновків на основі аналізу медіатекстів. [9 ІФО 1.4.1-4]		
Цифрова творчість (15 год.)			
11.	Аргументовано обирає й використовує програмні засоби та технології для створення й удосконалення інформаційних продуктів. [9 ІФО 2.4.2-2]	Растрова графіка. Обробка растрових зображень. Штучний інтелект та зображення. Етичні норми використання згенерованих зображень.	Виконує практичні завдання на порівняння растрової та векторної графіки. Удосконалює зображення інструментами вибраного редактора растрової графіки (маски, фільтри, видалення фону). Оцінює результати роботи учнів/учениць в растровому графічному редакторі за власними критеріями. Створює зображення за описом за допомогою штучного інтелекту, використовує їх для побудови колажів та ілюстрацій. Складає інфографіку щодо етичних норм використання згенерованих зображень.
12.	Використовує гіпертекстові документи та створює гіпертекстові посилання в документах різних типів. [9 ІФО 2.4.3-7] Пояснює особливості нелінійного тексту. [9 ІФО 2.4.3-8] Створює текстові документи з різними типами об'єктів, оформлює багатосторінкові документи, використовує стильове оформлення,	Автоматизовані засоби опрацювання текстових документів. Складний документ. Структура документа. Створення колонок, розділів у текстовому документі. Колонтитули. Гіперпосилання в текстових документах. Автоматизоване створення змісту документа.	Створює складний документ за результатами індивідуального проєкту з питань відновлення країни/громади в розрізі Глобальних цілей сталого розвитку, що містить форматований текст, схеми, зображення, колонки, розділи, колонтитули, гіперпосилання та автоматизований зміст.

	автоматизовані засоби та різні способи введення даних. [9 ІФО 2.4.3-2]		
13.	Створює аудіо- і відеопродукти, розгалужені мультимедійні презентації з налагодженням їх демонстрації. [9 ІФО 2.4.3-6] Обирає та комбінує ряд текстів, зображень, звуків, анімацій, відео тощо для проєктування, розробки, публікації та представлення інформаційних продуктів і виконання творчих і навчальних проєктів. [9 ІФО 2.4.1-1]	Поняття мультимедіа. Формати аудіо- та відеофайлів. Програмне забезпечення для опрацювання об'єктів мультимедіа. Захоплення аудіо й відео, створення аудіо-, відеофрагментів. Налаштування часових параметрів аудіо- та відеоряду. Засоби перетворення аудіо- й відеоформатів. Сервіси для роботи з аудіо- й відеоданими та публікування їх в інтернеті.	Створює власний мультимедійний канал та розміщує на ньому відео про власну добродійну/інноваційну/дослідницьку діяльність.
Вирішення проблем (14 год.)			
14.	Використовує програмне забезпечення для опрацювання числових даних, візуалізації результатів з використанням математичних, статистичних, фінансових, логічних функцій. [9 ІФО 2.4.3-4]	Опрацювання табличних даних з використанням математичних, статистичних, фінансових, логічних функцій. Візуальне представлення даних. Діаграми. Вибір типу та побудова діаграм. Зображення рядів даних. Аналіз числових даних, представлених у вигляді таблиць і діаграм.	Виконує завдання на використання математичних, статистичних, фінансових, логічних функцій в навчанні та побуті. Добирає та будує діаграми різних типів. Аналізує числові дані, представлені у вигляді таблиць і діаграм. Виконує дослідницький проєкт, що передбачає роботу з даними в табличному процесорі.
15.	Розпізнає та формулює задачі з різних предметних галузей і життєвих ситуацій, для розв'язання яких доцільно використовувати засоби інформаційних технологій.	Штучний інтелект та опрацювання даних. Маски, фільтри у зображеннях.	Розрізняє різні моделі штучного інтелекту та використовує їх відповідно до ситуативних завдань.

	[9 ІФО 1.1.1]		Використовує програмне забезпечення з штучним інтелектом для аналізу даних, файлів.
16.	Пояснює операції з даними різних типів, зокрема логічними та рядковими, і використовує їх в алгоритмах. [9 ІФО 2.1.1-2] Створює алгоритми з вкладеними структурами та ітеративними обчисленнями, аргументує їх вибір. [9 ІФО 2.1.1-3] Пояснює основні алгоритми пошуку і сортування. [9 ІФО 2.1.1-4] Використовує відповідні інструменти для самостійного налагодження програми. [9 ІФО 2.2.1-3] Добирає набори даних для перевірки правильності роботи алгоритму. [9 ІФО 2.1.2-2] Порівнює альтернативні алгоритми розв'язання однієї задачі за різними ознаками. [9 ІФО 2.1.2-3] Прогнозує вплив зміни алгоритму, наборів вхідних даних на результат роботи алгоритму. [9 ІФО 2.1.2-1]	Робота з даними у мові програмування (списки, масиви, кортежі). Введення й виведення значень елементів списку/масиву. Пошук елементів за певними критеріями. Алгоритми опрацювання табличних величин: знаходження суми значень елементів; суми або кількості значень елементів, що задовольняють заданим умовам; пошук елемента з найбільшим/найменшим значенням. Основні алгоритми упорядкування списків/масивів. Налагодження програм.	Складає та налагоджує програми на роботу з даними у мові програмування. Розв'язує практичні завдання на знаходження суми значень елементів; суми або кількості значень елементів, що задовольняють заданим умовам; пошук елемента з найбільшим/найменшим значенням засобами мови програмування, упорядкування. Оцінює, знаходить помилки та вдосконалює програми, створені іншими, самостійно та за допомогою штучного інтелекту. Планує та презентує власний стартап з використанням програм для роботи з даними.
17.	Підсумкове оцінювання за групами загальних результатів за 2 семестр		
18.	Узагальнення та систематизація вивченого у 8 класі		

* Вибір зазначених видів діяльності доповнюють основні види, які забезпечують досягнення очікуваних результатів, та можуть бути використані для диференціації навчання учнів.

ІІІ. ПРИКІНЦЕВА ЧАСТИНА

Відповідно до чинних нормативних документів кожний урок проводиться в комп'ютерному класі із розрахунку 1 комп'ютер – 1 учень або 1 комп'ютер – 2 учні. На кожному уроці класи діляться на підгрупи так, щоб кожен учень був забезпечений індивідуальним робочим місцем за комп'ютером. Поділ на підгрупи здійснюється згідно з Наказом МОН України № 128 від 20.02.2002. Учні можуть за технологією BYOD користуватися власними гаджетами – ноутбуками, планшетами, смартфонами. Всі комп'ютери мають відповідати Типовому переліку комп'ютерного обладнання для закладів дошкільної, загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженому МОН України.

Умови навчання повинні забезпечувати ефективне засвоєння учнями програмового матеріалу та відповідати вимогам щодо безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу.

Програмою не обмежується використання вчителем різних видів апаратного та програмного забезпечення за умови відповідності його вимогам даної Програми. Пропонується використовувати такі інтерактивні та активні методи: проблемний метод, «перевернутий клас», навчальні проєкти, дослідницько-пізнавальний (Inquiry based learning), гейміфікації, мікронавчання (microlearning), «навчання через дію» (мейкерство), робота в парах і групах.

Час, що необхідний для досягнення очікуваних результатів, визначається вчителем залежно від рівня попередньої підготовки учнів, обраної методики навчання, наявного обладнання тощо. За необхідності вчитель може змінювати порядок вивчення тем, не порушуючи змістових зв'язків між ними.

Вчитель добирає засоби, що реалізують модельну програму (підручники, е-платформи, дидактичні матеріали тощо).

Оцінювання результатів навчання інформатики здійснюється відповідно до Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання (Наказ МОН №1093 від 02.08.2024). У процесі навчання інформатики передбачається оцінювати загальні результати навчання:

- 1) пошук, подання, перетворення, аналіз, узагальнення та систематизація даних, критичне оцінювання інформації для розв'язування життєвих проблем;
- 2) створення інформаційних продуктів і програм для ефективного розв'язування задач/проблем, творчого самовираження (індивідуально й у співпраці) за допомогою цифрових пристроїв і без них;
- 3) усвідомлене використання цифрових технологій та цифрових пристроїв для доступу до інформації, спілкування та співпраці як творця та/або споживача;

- 4) усвідомлення результатів використання цифрових технологій для себе, суспільства, навколишнього середовища й сталого розвитку суспільства, дотримання етичних і правових норм інформаційної взаємодії.

Оцінювання загальних результатів навчання здійснюється на основі комплексної практичної роботи, яку має виконати кожен учень/учениця.

Задля отримання інформації щодо рівня досягнення (всіх/вибіркових) очікуваних результатів після завершення вивчення теми вчитель **може** здійснювати проміжне підсумкове оцінювання після вивчення кожного розділу, яке буде використано для коригування освітнього процесу.

Передбачається використання формувального оцінювання, включаючи самооцінювання, взаємооцінювання та групове оцінювання, зокрема таких методів та інструментів формувального оцінювання: тести, рубрики, оціночні листи, чеклісти, опитувальники, спільні дошки, карти знань, схеми, спостереження учнів, форми, списки пріоритетів та послідовності, таблиці «З–Х–Д» тощо, які базуються на використанні цифрових технологій та застосунків.

Список використаних джерел:

1. Державний стандарт базової середньої освіти. - URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>
2. Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти. Наказ МОН № 1120 від 09.08.2024 р. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennia-zmin-do-typovoi-osvitnoi-prohramy-dlia-5-9-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity>
3. Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання Наказ МОН № 1093 від 02.08.2024 р. - URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultativ-navchannia>.
4. Модельна програма «Інформатика, 7-9 клас для закладів загальної середньої освіти» (авт. Морзе Н.В., Барна О.В.) - URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2023/Model.navch.prohr.5-9.klas/Inform.osv.haluz.2023/Informatyka.7-9.kl.Morze.ta.in.12.09.2023.pdf>